

Ajankohtaista asiaa luomusitoumuksista ja Eviran ehdoista, Neuvo 2020 20.4.2016

Ulla Turunen ProAgria Pohjois-Karjala

. Varmistathan lopulliset ehdot ennen tukihakua
2016.

ProAgria Keskusten ja ProAgria Keskusten Liiton
johtamisjärjestelmälle on myönnetty ryhmäsertifikaatti

Luomusitoumus

- Uusia luomusitoumuksia voi hakea 15.6.2016 asti
- Jos voimassa olevaan sitoumukseen uutta alaa yli 5 ha => uusi sitoumus
- Muutoin lisäala liitetään voimassa olevaan sitoumukseen, silti 215 lomake
- Tuotantosuuntaa (kasvi/eläin) voi sitoumuksessa vaihtaa eli ei tarvitse tehdä uutta sitoumusta
- Lisäalan liittämistä, uutta sitoumusta, tilatyypin muutosta ja uuden eläinlajin lisäästä haetaan lomakkeella 215

Luomusitoumus

- Luomun maksatusta haetaan tukihakemuksella vuosittain

G. Ympäristökorvaus (sitoumus ja sopimus) ja/tai **
erityistukisopimus

H. Luonnonmukaisen tuotannon korvaus **

Hae uutta sitoumusta ja lisäalojen liittämistä luomusitoumuksen paperilomakkeella 215

* Sitoudun noudattamaan viherryttämistuen vaatimuksia koko maatalousmaalla.

** Voit luopua sitoumuksista v. 2016 erillisellä lomakkeella, ks. täyttöohje.

Luomusitoumus

0,1 ha korvauskelvottomien alojen lisäyksille ei tarvitse hakea siirtymäajan lyhennystä, merkintä lisätietoihin ja alalla täytyttävä luomutuotannon vaatimukset

- Luomukorvausta voidaan maksaa myös ruokohelpikasvustoille, jotka ilmoitettu kasvikoodilla Ruokohelpi (rehu/kuivike), (ei myyntikasvi),
- Suojavyöhykkeeltä keväällä tehtävä kasvuston korjuu ei ole riittävä toimenpide sadonkorjuuksi
  - Jos kotieläintilan sitoumuksen eläintiheys (0,3 ey/ sitoumus ha) ei täyttynyt vuonna 2015, sitoumus myönnetty kasvitilan sitoumuksena, jos seuraava vuonna täyttyykin eläintiheys 215 lomake toimitettava

Uudet luomutilat

- Valvontaan ilmoitauduttava 29.4.16 mennessä, myös jos haluaa liittää eläimet luomuvalvontaan tai lisätä uusi eläinlaji
- Koulutusvaatimus 5 pv + (2 pv kotieläintilat)
- Tarvittavat lomakkeet ELY:lle
- Alkutarkastukset 15.6. mennessä tehty

Luomusitoumus

- Kaikille luomutilan kasvulohkoille merkitään tukihakemukselle luomun vaihe
- Riippumatta siitä onko lohko luomusitoumuksessa tai onko korvauskelpoinen (esim. luonnon laitumet, metsälaitumet, ympäristösopimusalat)
  - 1=SV 1, 2=SV 2, 3=SV3, 4=luomu, 5=luomuun siirtyvä, toistaiseksi tavanomainen
- Jos tilallasi on pysyvästi tavanomaista viljelyä (esim. Jos tilallasi on pysyvästi tavanomaista viljelyä esim. luomusitoumus vain vihannesviljelyn osalta) voidaan tarvittaessa käyttää koodia 9=pysyvästi tavanomainen
- Merkinnät luomukorvauksen maksamista, luonnonmukaisen tuotannon tarkastusjärjestelmää ja viherryttämistuen vapautusta varten

Pysyvä nurmi luomutilalla

- Viherryttämisestä vapautetulle luomutilalle syntyy pysyvää nurmea, mutta alaa ei lasketa mukaan pysyvien nurmien alaan (taustalla lasketaan nurmivuosien määrää)
- Jos lohko siirtyy tavanomaiselle viljelijälle ja haluaa välttää pysyvän nurmen statuksen (ollut viisi vuotta nurmella), lohko kannattaa olla viljalla viimeisenä luomuvuonna

Luomusitoumus

- Myyntikasvivaatimus kasvitiloilla
    - Myyntikasvivaatimus 30 % (kasvikoodit sitoumusehdoissa)
    - Uudet luomukasvitilat: myyntikasveja 30 % 4. ja 5. vuonna
  - Myyntikasveja ei tarvitse viljellä, jos
    - kirjallinen yhteistyösopimus luomukotieläinsitoumustilan kanssa (kopio ELYyn) tai
    - pääosa sadosta käytetään oman karjan rehuksi
- **5-v sitoumuksen jälkeen tilan on tuotettava myyntikasveja TAI on siirrettävä karja luomuvalvontaan**
- Jos tulee lisäaloja ja tehdään uusi korvaava sitoumus, myyntikasveja tuotettava alkuperäisen sitoumuksen aikataulussa
  - Luomutilalla sato tulee korjata viljelykierrossa olevista nurmilohkoista vähintään joka neljäs vuosi (myös lhp, viherkesannot, viherlannoitusnurmi), koska nurmi voi olla viherlannoituskäytössä enintään 3 vuotta peräkkäin
  - Luomutilan tukihakemuksessa viherlannoitusnurmeksi ilmoitetuille lohkoille ei makseta ympäristökorvausta

Luomun myyntikasvit

LIITE 2 Myyntikasvien luettelo

Syysvehnä, syyskaura, kevätvehnä, durumvehnä, syysspelttivehnä, kevätspelttivehnä, ruisvehnä, kevätruus, syysruis, rehuohra, mallasohra, syysohra, kaura, viljojen seoskasvusto, viljojen ja öljykasvien

- seoskasvusto, tattari, hirssi, kvinoa (kinua), maissi, sokerimaissi, muut viljat, **ruokaherne**, rehuherne
- valkuaiskasvien ja öljykasvien seoskasvusto, valkuaiskasvien ja **viljojen seoskasvusto**, härkäpapu,
- soijapapu, ruokaperuna, ruokateollisuusperuna, tärkkelysperuna, varhaisperuna, siemenperuna,
- sokerijuurikas, tupakka, kuitunokkonen, ruistankio (Camelina, kitupellava), kevättrypsi, syysrypsi,
- kevättrypsi, syysrypsi, auringonkukka, öljykasvien seoskasvusto, humala, kuituhamppu, öljyhamppu,
- öljypellava, kuitupellava, siemenmausteet ja lääkekasvit, ratamo, kumina, sinappi, lääkepaju, ahdekaunokki
- (energiantuotantoon), tarhaherne, pensaspapu, valko- eli keräkaali, kiinankaali, kukkakaali,
- porkkana, lanttu, nauris, mukulaselleri, palsternakka, sipulin pikkuistukkaat, purjo, avomaankurkku,
- kurpitsa, pinaatti, pehmeä keräsalaatti, raparperi, punajuurikas, keltajuurikas, ruokasipuli (sis. punasipuli
- ja jättisipuli), punakaali, savoijinkaali (kurttuakaali), ruusukaali, parsakaali, kyssäkaali, lehtiselleri,
- kesäkurpitsa, rapeakeräsalaatti, tilli, persilja, valkosipuli, meloni, lamopinaatti, muut vihannekset,
- parsa, omena, pihlaja (marjantuotantoon), päärynä, muut hedelmät, luumu, tyrni, kirsikka, viinirypäle,
- mustaherukka, punaherukka, valkoherukka, karviainen, vadelma ja mesivadelma, mansikka,
- mesimarja, pensasmustikka, marja-aronia, saskatoon (marjatuomipihlaja), muut marjakasvit, koristekasvit
- (alle tai yli 5 v.), leikkovihreä ja leikkohavu (alle tai yli 5 v.), taimitarhat (alle tai yli 5 vuotta,
- marja-, hedelmä- ja koristekasvit), yrttikasvit (alle tai yli 5 v), aitohunajakukka, linssi. Valvottu tuotanto
- seuraavilla siemenkasveilla: apila, englannin raiheinä, italianraiheinän, ruokonata, timotei,
- nurminata.

LUOMUSITOUUMUKSESTA LUOPUMINEN

- Luomusitoumuksesta voi poikkeuksellisesti luopua ilman takaisin perintää vuonna 2016 (lannoitevalmisteasetuksen muutoksen takia) lomakkeella 474
- Luomusitoumuksesta voi luopua kesken sitoumuskauden ilman takaisinperintää, jos lopettaa viljelyn kokonaan
  - Jos vuokraa pellot toiselle viljelijälle, niin vuokrasopimus alkamaan 1.5. alkaen
  - Uusi viljelijä voi olla luomu tai tavanomainen
  - Ennen eläkkeelle jääntiä sitoumusala siirretään (vuokrataan tai myydään) toiselle viljelijälle ja näin ollen sitoumus raukeaa, eikä tule takaisinperintää. Alle 5 ha peltoa voi jättää omaan käyttöön.
- Jos pellot (omat) jäävät kokonaan poisviljelystä, tulee takaisinperintä korvauksista

Viljelykierron ulkopuoliset nurmet

- Viljelykierron ulkopuolisiksi nurmiksi voi ilmoittaa esim. suojavaöhykkeet, lhpt, viherkesannot ja riistapellot.
  - Viljelijän oma päätös, mitkä ovat tällaisia nurmia
- Niillä pitää muutoin noudattaa tuotantoehtoja paitsi viljelykierron ja palkokasvivaatimuksen osalta (ja kun ei tarvitse kiertoa, niin ei ole pakko korjata satoa joka 4 vuosi).
- Kuvaus kasvukunnon ylläpidosta on oltava luomusuunnitelmassa, samoin lohkolistaus kierron ulkopuolisista nurmista
  - Mm. sadonkäyttö, puhdistusniitot, kasvuston uusiminen, toimenpiteiden ajankohdat
- Yllä mainittujen nurmien osuutta tilan peltoalasta ei luomu rajoita vaan muut tukipykälät.
- Muut kuin nurmet eivät voi olla kierron ulkopuolisia aloja.

Ylivuoteisen siemenen käyttö yleisellä luvalla kasvukaudella 2016

- Jos tilallesi on jäänyt ylivuoteista siemenerää, joka on hankittu Eviran yleisen luvan aikana (kyseinen laji ei ole koko ajan ollut yleisen luvan piirissä), eikä ko. laji ole uudestaan ollut Eviran yleisen luvan piirissä 1.10.2015 - 15.4.2016 välisenä aikana, kyseiselle siemenerälle on hankittava ELY:n lupa, ennen kuin sitä voi käyttää kylvöihin seuraavana kasvukautena.
- Evira/luomu/kasvit/siemenet ja taimet/kooste Eviran yleisten lupien voimassaoloajoista
- http://www.evira.fi/files/attachments/fi/evira/asiakokonaisuudet/luomu/kasvit/kooste_nettiin_01042016b_yv_siemen_kaytto.pdf

Ylivuoteisen siemenen käyttö

- Lupaa haettava 1.5 mennessä, kylvö sallittu kun lupa myönnetty
- Hankkiessasi tavanomaista lisäysaineistoa säilytä tilausvahvistus, kuormakirja tai lasku, myös vakuustodistukset
- Yleisen luvan piirissä 1.4.2016 olevia lajeja ei poisteta 1.4-15.6.16 välisenä aikana
- Lupaa haettava myös jos toimijakohtaista Elyn luvalla hankittua siementä käytetään 2016

Rohtomesikkä	Sötväppling	<i>Melilotus officinalis</i>		kyllä/ ja	Koko ajan/ vid varje tidpunkt
Mailaset	Lucern	<i>Medicago sp.</i>		kyllä/ ja	Koko ajan/ vid varje tidpunkt
Esparsetti	Esparsett	<i>Onobrychis viciifolia</i>		kyllä/ ja	Koko ajan/ vid varje tidpunkt
Alexandrian apila	Alexandrinerklöver	<i>Trifolium alexandrinum</i>		kyllä/ ja	Koko ajan/ vid varje tidpunkt
Alsikeapila	Alsikeklöver	<i>Trifolium hybridum</i>		kyllä/ ja	1.1.2011 - 24.3.2011, 14.4.2011 - 8.3.2012, 13.4.2012 - 20.4.2012, 24.04.2012 - 19.3.2013, 10.4.2013 - 18.2.2014, 1.4.2014 - 9.6.2014, 24.6.2014-2.3.2015, 4.5.2015 - 3.3.2016
Veriapila	Blodklöver	<i>Trifolium incarnatum</i>		kyllä/ ja	Koko ajan/ vid varje tidpunkt
Puna-apila	Rödklöver	<i>Trifolium pratense</i>		ei/ nej	14.1.2013 - 28.1.2013, 15.10.2013 - 18.2.2014
Valkoapila	Vitklöver	<i>Trifolium repens</i>		kyllä/ ja	27.4.2011 - 8.3.2012, 7.5.2012 - 19.3.2013, 4.4.2013 - 10.3.2014, 23.4.2014 - 2.3.2015, 7.4.2015 - 15.4.2015, 21.4.2015 - 10.11.2015
Valkoapila, ksivuotinen	Vitklöver, ettårigt	<i>Trifolium repens</i>	Vain lajikkeet / endast sorter Haifa ja Huia	kyllä/ ja	1.1.2011 alkaen/ från
Persianapila	Luktklöver	<i>Trifolium resupinatum</i>		kyllä/ ja	Koko ajan/ vid varje tidpunkt
Virnat pl.rehuvirna	Vicker	<i>Vicia sp.</i>		kyllä/ ja	Koko ajan/ vid varje tidpunkt
Rehuvirna		<i>Vicia sativa</i>		kyllä/ ja	10.12.2015 saakka/ till
VIHANNEKSET, MAUSTEET JA YRTIT	GRÖNSAKER, GRYDDAR OCH ÖRTER				
Käitohunajakukka	Honungsfacelia	<i>Phacelia tanacetifolia</i>		kyllä/ ja	Koko ajan/ vid varje tidpunkt
Schalottisipuli	Schalottenlök	<i>Allium cepa var. ascalonicum</i>	Istukkaat / sättplantor	kyllä/ ja	Koko ajan/ vid varje tidpunkt
Schalottisipuli	Schalottenlök	<i>Allium cepa var. ascalonicum</i>	Siemenet / frö	kyllä/ ja	Koko ajan/ vid varje tidpunkt
Punasipuli	Rödlök	<i>Allium cepa var. cepa</i>	Istukkaat / sättplantor	kyllä/ ja	Koko ajan/ vid varje tidpunkt
Punasipuli	Rödlök	<i>Allium cepa var. cepa</i>	Siemenet / frö	ei/ nej	5.3.2013 - 7.4.2015
Ryvässipuli	Potatislök	<i>Allium cepa var. cepa</i>	Siemenet / frö	kyllä/ ja	1.1.2011 alkaen/ från
Ryvässipuli	Potatislök	<i>Allium cepa var. cepa</i>	Istukkaat / sättplantor	kyllä/ ja	Koko ajan/ vid varje tidpunkt
Vihersipuli	Salladslök	<i>Allium cepa var. cepa</i>		kyllä/ ja	1.1.2011 alkaen/ från
Silloisipuli	Syltlök	<i>Allium cepa var. cepa</i>		kyllä/ ja	1.1.2011 alkaen/ från
Ruokasipuli (kepasipuli)	Matlök	<i>Allium cepa var. cepa</i>	Istukkaat / sättplantor	kyllä/ ja	1.1.2011 alkaen/ från
Ruokasipuli (kepasipuli)	Matlök	<i>Allium cepa var. cepa</i>	Siemenet / frö	ei/ nej	5.3.2013 - 7.4.2015

Kasvullinen lisäysaineisto

- Tavanomaisille sato -ja viljelytaimille ei voi saada Elyn lupaa lainkaan esim. mansikan satotaimet
- Luvan voi saada esim. mansikan rönnyille, omenan pistokkaille (kasvulliselle lisäysaineistolle)

Luomutarkastusten painopistealueet 2016

- Jäljitettävyys; Jos myyty luomuna; jäljitys varastokirjanpitoon, varastoihin, peltolohkoille (vaatimuksenmukaisuusvakuutukset, viljapassit, lohkokirjanpito)
- Erillisillä käynneillä voidaan ottaa tuotenäytteitä (kiellettyjen aineiden varalta)
- Eläinvalvonnassa 2016 ostettujen ja myytyjen rehujen jäljitettävyys; luomutodistusten voimassaolot, vaatimuksenmukaisuusvakuutuksista kopiot tilalla, voiko erän jäljittää viljelylohkolle, lohkokirjanpito kunnossa

Yleistä luomutuotannon valvonnasta

Luomusuunnitelmat ovat ajantasalla;

-Kierron ulkopuoliset lohkot, tavarantoimittajien asiakirjaselvitysten tarkastustapa, rinnakkaisviljely, vastaanottotarkastus)

- Viljelykiertosuunnitelma, lannoitussuunnitelma
- Varastokirjanpito, taseet, viittaus tositteisiin ym.
  - erityisesti tavanomaisista tuotteista, joissa sekoittumisen vaara
- Lohkokohtaiset muistiinpanot
- Tositteet tilalle saapuneista, lähteneistä (ostotositteet, vakuustodistukset, luomutodistukset eli asiakirjaselvitykset esim. luomusiemenistä)
- Selvitykset vastaanotetuista lannoista, laajaperäisyys selvitys
- Alihankinta- ja vuokrasopimukset

Luomutarkastuksessa vaadittavat asiakirjat, jos ostaa luomusiementä siemenpakkaamolta

- Siemenistä;
  - tilauslista tai kuormakirja
  - pakkaamon asiakirjaselvitys (löytyy Eviran nettisivuilta;
Evira/luomu/luomuhakupalvelu/toimijannimi,
tunnus FI-EKO-201)
  - vakuustodistukset (vakuustodistus voi löytyä myös painettuna säkin kyljestä)
- Määrät ja päivämäärät varastokirjanpidossa ja lohkokorteilla

PRO Agria Luomueläinvalvonnasta

- Muista hakea lupa sarvien poistamiseen ja nupouttamiseen
  - lomake 9 b
- Varmista rehun soveltuvuus luomutuotantoon
- Tarkista pakkausmerkinnät, talleta tuoteselosteet
- Lääkekirjanpitoon merkintä myös jos eläimiä ei ole lääkitty
- Suojavyöhykkeiden kuuluttava luomuvalvontaan, jos sieltä korjattua heinää käytetään luomueläinten kuivitukseen

LÄÄKEKIRJANPITO

Vuosi: _____

/ lääkkeen tai nun the	hoitopäivä- määrä	hoitoaika	hoitokerta	lääkevalmiste tai -aineen tai - rehun nimi	käytetty lääkemäärä	luomuvaro- aika ja päättymispvm	lääkkeen myyjä	lääkityksen aloittaja

Luomueläinvalvonnasta

- Eläintenhoitosuunnitelma ajan tasalla
- Eläinluettelot; Mielellään tulostettuna ikäryhmittäin (esim. naudat alle 8 kk, 8-24 kk ja yli 24 kk), poistettujen eläinten listaus
- Ostettaessa ja myytäessä luomutodistukset eli asiakirjaselvitykset ja vaatimuksenmukaisuusvakuutukset
- Siirtymävaihe-eläinten listaus milloin luomua
- Rehunkulutustiedot eri eläinryhmittäin

Tila: Maitola -lypsylehvät

P.S. Agria				Luomu karkearehut						Siirtymävaihe 2 karkearehut		Siirtymävaihe 1 karkearehut		Luomu väkirehut				Siirtymävaihe 2 väkirehut		Tavanomaiset väkirehut		Kivennäiset	
		Ka%	oma slr	osto slr	oma heinä		laidun				oma vilja	osto herne			vilja								
			35	30	80		20				86	86			86								
Ruok. kevätruokinta	Ruok. pv	Eläim. iä kpl	Ruok. päiviä yht.																				
1.1.-20.5.		35		225000		4800					31000	7000			5000								
yht.	0	35	0	225000	0	4800	0	0	0	0	31000	7000	0	0	5000	0	0	0	0	0	0	0	
kesäruokinta																							
laidunk. 21.5.-20.9.		35			7500	4200		300000			23500	5500			3500								
yht.	0	35	0	0	7500	4200	0	300000	0	0	23500	5500	0	0	3500	0	0	0	0	0	0	0	
syysruokinta																							
-31.12																							
yht.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
yht. v	0	70	0	225000	7500	9000	0	300000	0	0	54500	12500	0	0	8500	0	0	0	0	0	0	0	
yht. ka.kg/v				78750	2250	7200	0	60000	0	0	46870	10750	0	0	7310	0	0	0	0	0	0	0	
																					213130	3044,71	

kg ka luomuna	205820	luomua % ka	96,57
kg ka sv2	7310	sv2. % ka	3,43
kg ka sv1/tavanom.	0	sv1/tavanomainen.	0,00
yht	213130		100,00
kg ka karkearehut	148200	karkearehu %	69,54
kg ka väkirehut	64930	väkirehu %	30,46
yht.	213130		100,00

LUOMUNAUTOJEN SIIRTYMÄVAIHEEN KESTO LIHAN OSALTA

TILA:							
EU-TUNNUS:	NIMI:	SYNTYNYT pp.kk.vvvv:	SV ALKOI pp.kk.vvvv:	IKÄ PVÄÄ SV:N ALKAESSA:	SV 12 kk TAI 3/4 ELÄMÄSTÄ = PVÄÄ:	SV:N KESTO PVÄÄ:	SV PÄÄTTY:
FI0000000000-1	Essimerkki	12.04.2010	21.03.2012	709	2127	2127	17.01.2018
FI0000000000-2	Maalli	28.04.2013	30.04.2013	2	6	365	01.05.2014
				0	0	365	31.12.1900
				0	0	365	31.12.1900
				0	0	365	31.12.1900
				0	0	365	31.12.1900
				0	0	365	31.12.1900

Luomueläinvalvonnasta

- Rakennukset; eläintiheydet kunnossa, juomakuppien määrä sisätiloissa ja laitumella, valoaukkojen määrä ja puhtaus, kuivittaminen, ulkotarhojen kunto

NEUVO2020

- Voit saada neuvontaa, NEUVO2020 –korvausta käyttäen

- Täydentävistä ehdoista
- Viherryttämistuen vaatimuksista
- Ilmastonmuutoksen hillitsemisestä ja muutokseen sopeutumisesta
- Luonnon monimuotoisuudesta
- Vesien ja maaperän suojelusta
- Innovaatioista
- Ympäristökorvauksista
- Maatalousmaan säilyttämisestä
- Luonnonmukaisesta tuotannosta (kasvintuotanto, luomukotieläintuotanto)
- Kasvinsuojelusta ja integroidusta torjunnasta
- Tuotantoeläinten hyvinvoinnista ja terveydestä sekä

Ympäristötehokkuuteen liittyvistä seikoista esimerkiksi energian käytön tehostamisesta ja uusiutuvasta energiasta

Luomuun siirtyvillä ja luomutiloilla

- Tukipuntari
- Kartoitus luomuun siirtymisestä
- Luomusuunnitelmien ja eläintenhoitosuunnitelmien päivitys ajantasalle
- Kasvustokäynti
- Kasvinsuojelusuunnitelma
- Maan rakenteen arviointi (peltomaan laatutestin opastusta)
- Minun maatilani opastusta
- Luomutarkastusta edeltävä käynti
- Rehustuksen budjetointi
- Ravinnetaselaskelmat

NEUVO2020

- Korvaus toteutuneista neuvontakäynneistä maksetaan suoraan neuvojalle tai tämän työnantajalle.
- Voit hyödyntää neuvontaa tilallasi 3 500 euron edestä koko ohjelmakauden aikana, maksat vain ALV:n osuuden